

ZOO II. – opět na jedničku!

Název emise: **Ochrana přírody**
- **Zoologické zahrady II.**

Den vydání: 6. září 2017

Hodnoty:

16 Kč; kat. č. 936 - ZOO Chomutov - zubr evropský

20 Kč; kat. č. 937 - ZOO Hodonín - lev jihoafř., šimpanz

24 Kč; kat. č. 938 - ZOO Brno - medvěd lední

30 Kč; kat. č. 939 - ZOO Plzeň - nosorožec indický, varan

Rozměry známkových obrazů: 50 x 40 mm

Rozměr aršíku: 174 x 118 mm

Výtvarný návrh: Libuše a Jaromír Knotkovi

Rytina aršíku i FDC: Martin Srb

Druh tisku: OTp+OF; **Tisk:** PTC Praha

Tisková forma: 1AP (4 známky + 4 kupony)

Náklad: 55.000 aršíků

FDC: OTp v barvě tmavě fialové (16 Kč), hnědé (20 Kč), tmavě zelené (24 Kč) a fialové (30 Kč)

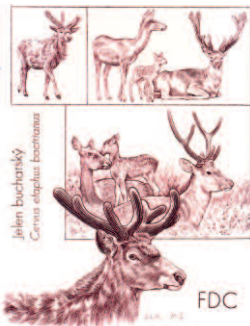
Tisk: PTC Praha; **Náklad:** 3.600 sérií

Když jsem před rokem psal o vydání prvního aršíku z připravované řady Zoologické zahrady České republiky, hned v úvodu jsem svůj dojem shrnul do jediného slova: *Ohromující!* Líbilo se mi na něm všechno, počínaje ušlechtilým formátem – listu i známek a kuponů –, dosud používaným pro vydání věnovaná výtvarnému umění, tady ale do posledního místečka zaplněným vyobrazeními zvířat, ptáků a ryb. Těch tu loni bylo bez jednoho padesát, na aršíku letošním jsem jich napočítal dvaatřicet (19 na známkách, 4 na kuponech a 19 na okrajích). Na takovou bohatost si rádi

zvykneme a pokud i poslední aršík z plánovaného tria bude pojednán ve stejném duchu (a to jistě bude), půjde o světově ojedinělý zoologický projekt, který na relativně malé ploše představí bezmála půldruhé stovky jedinců.

I když měla loňská podoba úspěch – u filatelistů, laických zájemců i u odborné veřejnosti –, autoři se nespokojili s tím, že by na něj hladce navázali (což by přirozeně bylo nejsnadnější, stačilo by jen jednotlivé živočichy nahradit jinými). Naopak v rámci možností změnili, co se dalo, a přitom zachovali vnější podobu série. Tak především loňský aršík byl orientován na výšku, letošní na šířku, stejné je to s jeho jednotlivými známkami. Kupony byly loni dva, a to „univerzální“, letos jsou čtyři (v poloviční velikosti) a každý je věnován jedné ze zařazených ZOO. Název státu a nominální hodnoty byly loni na známkách provedeny kapitálkami, neboli písmem a číslicemi stojacími, nyní kurzivou, tedy písmem a číslicemi šikmými. To se mi mimochodem líbí více, obraz to méně zatěžuje. Názvy zahrad a zobrazených živočichů naproti tomu zůstaly provedeny ve stejné úpravě. Loni vyobrazení některých zvířat přesahovalo ze známek a kuponu do okraje, tentokrát se vše odbyvá v rámci prostoru ohraničeného zoubkováním. Nezměnila se ani tečka zařazená za pořadovým číslem v záhlaví aršíku, což je mimochodem jediná věc, kterou považuji za nadbytečnou – ze školy si matně pamatuju, že římská číslice „II“ bez tečky se čte jako „dvě“ (v našem případě tedy „ZOO

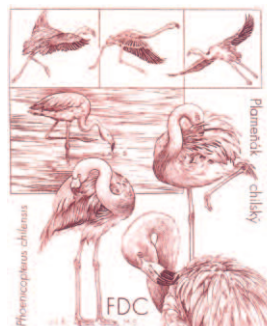
ZOO Chomutov
Jelen bucharský

ZOO Hodonín
Tygr ussurijský

ZOO Brno
Rosomák sibiřský

ZOO Plzeň
Plameňák chilský

dvě), s tečkou jako „druhý/á/é“ (ZOO druhá). Ale to je jen nepatrná piha, které si nikdo ani nepovšimne (a možná v tom ani nemám pravdu?).¹⁾

Pečlivost autorů při zobrazování šla opravdu do nejmenší detailů, podívejte se třeba lupou na zuby makaka na spodním kuponu – jsou špinavé, což je v přírodě běžné a v ZOO mu je jistě nečistí. Srbova rytina je v obrysech zvířecích těl tradičně jemná a uměřená, ale kde je to třeba, umí dramaticky přidat, což vytváří zamýšlený plastický dojem (například rodinka šimpanzů).

Stejně jako loni i letos si zaslouží pochvalu všichni, kdo se na zrodu vydání podíleli, počínaje Komisí pro přípravu emisního plánu Ministerstva průmyslu a obchodu, přes oddělení známkové tvorby Generálního ředitelství České pošty, Komisi pro výtvarné řešení poštovních známek ČP, samozřejmě autory a spolupracující zoologické zahrady (i letos je obdivuhodné, že se dohodly na stejném formátu známek, i když některé jsou mnohem větší než jiné, ovšem rozdíl nejsou tak značné jako loni), po Poštovní tiskárnu cenin, která aršík (ten v rámci možnosti) i obálky dne vydání vzorně vytiskla. Současně si však můžeme ukázat, že i tady je co zlepšit, stačí se podívat zvě-

šujícím sklem. Například na aršíku, který jsem měl jako vzorec k dispozici, jsou správně stišťeny obrysové linky ofsetového tisku i rytiny a vytvářejí tak požadované vzezření zobrazených živočichů. Ovšem jen na dvojici dolních známek – pro horní to už neplatí, tam jsou naopak linky od sebe vzdáleny a vzájemně posunuty. Nejde však o nekvalitní práci tiskařů a jejich strojů, důvodem je roztažnost papíru opatřeného lepem, který při zakolísání vzdušné vlhkosti změní poměrně rychle svůj rozměr, takže je jiný při tisku ofsetem a jiný při ocelotisku, prováděném s odstupem několika dnů. Tuhle potíž by samozřejmě snadno odstranila klimatizace ve výrobních prostorách (od skladu papíru přes ofsetový tisk a jeho sušení po tisk ocelotiskem). Jde však o věc nákladnou, kterou dlouhodobě podfinancovaná Poštovní tiskárna cenin nemůže provést vlastními silami. Jejím majoritním vlastníkem je přitom její hlavní zákazník, Česká pošta, doufejme tedy, že ve vlastním zájmu najde způsob, jak v této otázce situaci zlepšit.

Běžný spotřebitel však tyto nepatrné detaily nepostřehne, a tak lze očekávat, že krásný nový aršík svým populárním tématem i krásným zpracováním a provedením výrazně zasáhne do soutěže o nejkrásnější známku roku, a možná nejen u nás, ale i u anket zahraničních.

¹⁾ Ústav pro jazyk český o tom na www.prirucka.ujc.cas.cz říká: Tečka se **píše** za číslicemi, které označují řadovou číslovku: 3. (třetí) výročí, 25. (dvacátý pátý) ročník, XX. (dvacáté) mistrovství, 6. (šestého) července, při 2. (druhém) hodině, ve 4. (čtvrtém) dílu, 5. (pátý) odstavec 13. (třinácté) kapitoly, 7. nebo VII. (sedmé) patro, Karel IV. (Čtvrtý). Tečka se **nepíše**, jestliže se číslo může číst jako číslovka základní i řadová – v tom případě stojí číslo vždy za jménem, i když má platnost číslovky řadové; např. v bibliografických údajích, za řadovými číslovkami udávajícími díly nebo svazky...